

SAYI : 2020/3696-S.20.5921
BAŞVURU NO : 2019/18727
KARAR TARİHİ : 09/03/2020

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ

BAŞVURUNUN KONUSU : Geçmişe dönük akademik teşvik ödeneğinden yararlanma talebi

BAŞVURU TARİHİ : 25/10/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 25.10.2019 tarihinde e-başvuru yoluyla ... tarafından yapılan başvuruda; başvuranın, İskenderun Teknik Üniversitesi tarafından açığa alındığı ve daha sonra 679 sayılı KHK ile ihraç edildiği, devam eden süreçte Cumhurbaşkanlığı OHAL İnceleme Komisyonu kararı üzerine göreve iade edildiği, göreve iadesinden sonra Yükseköğretim Kurulu tarafından Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'ne atandığı, açıkta ve ihraçta geçen süresinin 3 yıl 1 ay olduğu, bu süre içerisinde yürütmüş olduğu akademik çalışmalardan dolayı TÜBİTAK tarafından geriye dönük akademik teşvik ücretlerinin ödendiği, ancak İskenderun Teknik Üniversitesi tarafından anılan döneme ilişkin akademik teşvik ücretlerinin ödenmediği, açığa alınma ve ihraç sürecinin kendi iradesi dışında geliştiği iddia edilmekte ve anılan dönemde yapmış olduğu akademik çalışmaların belgelendirilmesi koşuluyla akademik teşvik ücretlerinin ödenmesi talep edilmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 28.11.2019 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge talep yazısına cevaben TÜBİTAK Başkanlığı TÜBİTAK İletişim Merkezi Müdürlüğü'nün 13.12.2019 tarihli ve ... sayılı yazısı ekinde ilgili bilgi-belgeler gönderilmiş olup ekte yapılan açıklamada;

“OHAL İşleri İnceleme Komisyonu'nun ...'ı göreve iade kararı gereği, TÜBİTAK Türkiye Adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) Programı kapsamında UBYT başvurularının teşvik ödemeleri geriye dönük olarak gerçekleştirilmiştir. İlgili kişiye yapılan

UBYT teşvik ödemelerine ait belgelerin onaylı örnekleri ve yayınların yapıldığı yıllara ait UBYT Uygulama Usul ve Esasları yazımız ekinde sunulmaktadır.”

ifadelerine yer verilmiştir.

Anılan belgelerin incelenmesi neticesinde, başvuranın 09.11.2017 tarih ve ... nolu, 01.12.2017 tarih ve ... nolu, 08.02.2018 tarih ve ... nolu, 02.11.2018 tarih ve ... nolu, 02.11.2018 tarih ve ... nolu, 04.12.2018 tarih ve ... nolu UBYT başvurularının bulunduğu tespit edilmiştir. Yine ilgili belgelerden anılan UBYT başvurularına istinaden 09.09.2019 tarihinde başvurana 832,00 TL, 531,00 TL, 265,50 TL, 1.934,00 TL, 3.868,00 TL ve 550,00 TL olmak üzere 6 adet ödeme yapıldığı anlaşılmıştır.

Ayrıca gönderilen belgelerin incelenmesinden, TÜBİTAK Türkiye Adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) Programı Uygulama Usul ve Esasları'nda araştırmacı teşviğinden yararlanabilme koşullarının ayrıntılı olarak düzenlendiği ve bu koşulları sağlayanlara yapılacak ödeme miktarlarının da anılan Usul ve Esaslar'ın eki niteliğindeki UBYT Programı Teşvik Miktarları Hesaplama Yöntemine Dair Bilgi Notu uyarınca hesaplandığı tespit edilmiştir.

3) Kurumumuzun 28.11.2019 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge talep yazısına cevaben İskenderun Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'nün 02.01.2020 tarihli ve ... sayılı yazısı ekinde ilgili bilgi-belgeler gönderilmiş olup ekte yapılan açıklamada;

“Akademik teşvik ödeneği başvurularının değerlendirilmesi, belirli bir usulle, belirli bir süre için oluşturulan komisyonlar vasıtasıyla, belirli bir takvime uyulmak suretiyle gerçekleştirilmektedir. Devlet yükseköğretim kurumları kadrolarında bulunan öğretim elemanlarına yapılacak olan akademik teşvik ödeneğinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile değerlendirme ve hesaplamaları yapacak komisyonların oluşumunu belirlemek üzere 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun Ek-4 üncü maddesine dayanılarak Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği hazırlanmıştır.

Akademik teşvik ödeneği başvuruları, mezkur Yönetmelik çerçevesinde, öğretim elemanlarının kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumunun ilgili Birim Akademik Teşvik Başvuru ve İnceleme Komisyonuna yapılmak durumundadır. ...'ın 2016 yılında ilgili Komisyona yapmış olduğu herhangi bir başvuru bulunmamaktadır.

679 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 06.01.2017 tarihinde kamu görevinden çıkarılan ve Cumhurbaşkanlığı OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından göreve iade edilerek Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesinde göreve başladığı 26.08.2019 tarihine kadar geçen süre zarfında aylık almayan ilgilinin, Yönetmeliğin 10. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendi uyarınca, akademik teşvik ödeneğinden faydalanması söz konusu değildir.

Söz konusu Yönetmeliğin 10. maddesinin 2. fıkrasının (b) bendinde yer alan hüküm kapsamında, her bir takvim yılı için bir önceki yılda gerçekleştirilen faaliyetler esas alınmak suretiyle akademik teşvik puanı hesaplanmaktadır. Bu nedenle, ilgili Komisyonun daha eski (2017-2018) yıllarda yapılmış olan bilimsel çalışmaları (kanıtlanmış olsalar da) değerlendirebileceğine ilişkin herhangi bir mevzuat hükmü veya mahkeme kararı bulunmadığından, talep doğrultusunda işlem tesis edilmesi mümkün bulunmamaktadır.”

ifadelerine yer verilmiştir.

4) Kurumumuzun 28.11.2019 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge talep yazısına cevaben Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 14.01.2020 tarihli ve ... sayılı yazısı ekinde ilgili bilgi-belgeler gönderilmiş olup ekte yapılan açıklamada;

“2014 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun Akademik teşvik ödeneği başlıklı Ek-4 üncü maddesinden anlaşılacağı üzere akademik teşvik ödeneği; ilgili üniversitenin kadrolarında bulunan öğretim elemanlarına bir önceki yıl içerisinde yapmış oldukları akademik çalışmalar karşılığında, 2914 sayılı Kanun uyarınca kendilerine aylık ödendiği sürece on iki ay süreyle ödenmektedir. Dolayısıyla öğretim elemanlarının akademik teşvik ödeneğine hak kazanabilmeleri için öncelikle üniversitenin ilgili kadrosunda görevlendirilmiş olmaları ve buna bağlı olarak aylık ödemelerinin de üniversite tarafından yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan söz konusu Kanun maddesi gereğince hazırlanan ve 14.05.2018 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yer alan Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının (a) bendinde yer alan “akademik teşvik ödeneği; a) Öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanun ve 2777/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu uyarınca aylık ödendiği sürece yapılır.” hükmü de söz konusu gerekliliği desteklemektedir.

Bu nedenle Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuruda bulunan ...'ın açığa alındığı ve ihraç edildiği 3 yıl 1 aylık süre içerisinde her ne kadar akademik faaliyetlerine devam etmiş olsa da fiilen üniversitenin kadrosunda bulunmaması dolayısıyla akademik teşvik ödeneği ödenmesine esas teşkil edecek aylık ve özlük haklarının üniversite tarafından ödeniyor olmaması sebebi ile akademik teşvik ödenmesi hususundaki talebinin Başkanlığımızca yerinde olmadığı düşünülmektedir.”

ifadelerine yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”

6) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “Yargı yolu” başlıklı 125 inci maddesinde; “İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.”

7) 29.06.2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,

8) 08/03/2018 tarihli ve 30354 sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan ve 7075 sayılı "Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun " ile kabul edilen 685 sayılı

Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin;

8.1. “Komisyonun oluşumu” başlıklı 1 inci maddesinde; “Anayasanın 120 nci maddesi kapsamında ilan edilen ve 21/7/2016 tarihli ve 1116 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla onaylanan olağanüstü hal kapsamında, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, aidiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle başka bir idari işlem tesis edilmeksizin doğrudan kanun hükmünde kararname hükümleri ile tesis edilen işlemlere ilişkin başvuruları değerlendirmek ve karara bağlamak üzere Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kurulmuştur.”

8.2. “Komisyonun görevleri” başlıklı 2 nci maddesinde; “Komisyon, olağanüstü hal kapsamında doğrudan kanun hükmünde kararnameler ile tesis edilen aşağıdaki işlemler hakkındaki başvuruları değerlendirip karar verir.

a) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarma ya da ilişkin kesilmesi, b) Öğrencilikle ilişkin kesilmesi c) Dernekler, vakıflar, sendika, federasyon ve konfederasyonlar, özel sağlık kuruluşları, özel öğretim kurumları, vakıf yükseköğretim kurumları, özel radyo ve televizyon kuruluşları, gazete ve dergiler, haber ajansları, yayınevleri ve dağıtım kanallarının kapatılması. ...”

8.3. “Kararların uygulanması” başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişkisi kesilenlere ilişkin başvurunun kabulü hâlinde karar, kadro veya pozisyonunun bulunduğu kuruma, yükseköğretim kurumlarında kamu görevinden çıkarılan öğretim elemanları için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Kamu görevine iade edilmesine karar verilenlerin eski kadro veya pozisyonuna atanması esastır. Ancak müdür yardımcısı veya daha üstü ile bunlara eşdeğer yöneticilik görevinde bulunmakta iken kamu görevinden çıkarılmış olanların atamalarında, söz konusu yöneticilik görevlerinden önce buldukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilenlerin atama teklifleri; Ankara, İstanbul, İzmir illeri dışında ve 2006 yılından sonra kurulan yükseköğretim kurumlarına öncelik verilmek kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kamu görevinden çıkarıldığı yükseköğretim kurumu haricinde tespit edilecek yükseköğretim kurumlarından birine önceki kadro unvanlarına uygun olarak on beş gün içinde yapılır. Kurumlar, bildirim veya atama teklif tarihini takip eden otuz gün içerisinde atama işlemlerini tamamlar. Bu kapsamda yer alan personele ilişkin kadro ve pozisyonlar, ilgililere ilişkin atama onaylarının alındığı tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ilgili mevzuatı uyarınca ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Söz konusu kadro ve pozisyonlar, herhangi bir şekilde boşalmaları hâlinde başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Atama emri, ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililere tebliğ edilir. Tebliğ tarihini takip eden on gün içerisinde göreve başlamayanların bu maddeden doğan atanma hakkı ile mali hakları düşer. Kamu kurum ve kuruluşları atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucunu, işlemlerin tamamlanmasını takip eden on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirirler. **İlgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin kanun hükmünde kararname hükümleri, bu fıkrada belirtilen kişiler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılır. Bu kapsamda göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül**

eden mali ve sosyal hakları ödenir. Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz.”

9) 08.03.2018 tarihli ve 30354 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun’un “İade hükümleri” başlıklı 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında; “İlgili kanun hükmünde kararname hükümleri, birinci fıkrada belirtilen kişiler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ilgili kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere ortadan kalkmış sayılır. Söz konusu personelden bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren on gün içerisinde göreve başlamayanlar çekilmiş sayılır. Bu kapsamda göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarıldıkları tarihten göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları ödenir. Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz. Bu personelin görevlerine iadesi, kamu görevinden çıkarıldıkları tarihte buldukları yöneticilik görevi dışında öğrenim durumları ve kazanılmış hak aylık derecelerine uygun kadro ve pozisyonlara atanmak suretiyle de yerine getirilebilir. Bu maddeye ilişkin işlemler ilgili bakanlık ve kurumlar tarafından yürütülür.”

10) 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun Ek-4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği’nin;

10.1. “Akademik teşvik düzenleme, denetleme ve itiraz komisyonu” başlıklı 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında; “Komisyon başvurular başlamadan önce uygulama usul ve ilkelerinin belirlenerek duyurulmasından, akademik teşvik başvuru takviminin hazırlanmasından, yürütülmesinden ve ödeme yapılacak yılın 15 Şubat tarihine kadar sürecin tamamlanmasından sorumludur.”

10.2. “Akademik teşvik başvuru ve değerlendirme süreci” başlıklı 6 ncı maddesinin 1 inci ve 3 üncü fıkrasında; “Öğretim elemanları, akademik teşvik başvurularını yayımlanan başvuru takvimi kapsamında kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumunun ilgili birim akademik teşvik başvuru ve inceleme komisyonuna YÖKSİS’ten alınan çıktı ile birlikte akademik faaliyetlere ilişkin örnek, kanıt ve belgeleri ilan edilen usule uygun olarak sunar. Birim akademik teşvik başvuru ve inceleme komisyonu, değerlendirmelerin tüm aşamalarında gerekli gördüğü hallerde başvuru sahiplerinden akademik faaliyetlerine ilişkin ek açıklama, bilgi ve belgeler talep edebilir. Başvuru sahipleri, söz konusu talepleri yerine getirmekle yükümlüdür. Öğretim elemanlarınca yapılan başvurular birim akademik teşvik başvuru ve inceleme komisyonu tarafından incelenir.” “Başvuru sahipleri alanları ile ilgili yapmış oldukları faaliyetlerine uygun birim akademik teşvik başvuru ve inceleme komisyonuna başvuru yapmakla yükümlüdür.”

10.3. “Diğer hükümler” başlıklı 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının a ve b bendinde; “Akademik teşvik ödeneği, öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanun ve 2777/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu uyarınca aylık ödendiği sürece yapılır.” “Her bir takvim yılı için bir önceki yılda gerçekleştirilen faaliyetler esas alınmak suretiyle hesaplanan akademik teşvik puanı üzerinden Şubat ayının onbeşinden itibaren on iki ay süreyle her ayın onbeşinde ödenir.”

11) TÜBİTAK Türkiye Adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) Programı Uygulama Usul ve Esasları’nın;

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinadağı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

11.1. “Başvurulara ilişkin genel hükümler” başlıklı 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; “ (1) Bu Usul ve Esasların 5 inci ve 6 ncı maddeleri kapsamında hazırlanan ve dergi adı, puanı ve bu puanın karşılığı olan teşvik miktarını gösteren liste ve bu listenin oluşmasında kullanılan EK-I’deki yöntem her yıl ilan edilir. (2) Başvurular, listenin ilanından sonra, yayının basım yılını takip eden yılın sonuna kadar yapılabilir. Bu süre içerisinde başvurusu yapılmayan yayınlar için ödeme yapılmaz.”

11.2. “Araştırmacı teşviğinden yararlanabilme koşulları” başlıklı 9 uncu maddesinde; “- (1) Türk veya yabancı uyruklu Araştırmacıya yapmış olduğu Uluslararası bilimsel yayından dolayı verilen teşviktir. a) Araştırmacı Teşviğinden yararlanabilmek için başvuru yapılacak olan yayına ait bilgilerin Web of Science™ Core Collection veritabanlarında yer alması gereklidir. b) Araştırmacı Teşviğinden yararlanabilmek için başvuru yapılacak olan yayının Web of Science™ Core Collection veritabanlarındaki doküman türü, makale veya derleme olmalıdır.”

11.3. “Araştırmacı teşviği başvuruları” başlıklı 10 uncu maddesinde; “Araştırmacı Teşviğinden yararlanmak isteyen Araştırmacılar, “Elektronik Başvuru Formu”nun Araştırmacı Teşviği bölümü doldurarak Web üzerinden TÜBİTAK’a başvururlar.”

11.4. “Araştırmacı teşvik başvurularının değerlendirilmesi” başlıklı 11 inci maddesinde; “Başvurular TÜBİTAK uzmanları tarafından değerlendirilir. Uzmanlar yapacakları değerlendirmelerde nihai karar verme yetkisine sahiptir. Ancak, özel yazılımlar kullanarak veya diğer yöntemlerle yapılacak benzerlik analizleri sonucunda etik ihlal şüphesi oluşan yayınlarda nihai karar TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu (AYEK) değerlendirmesi sonrasına bırakılır. AYEK tarafından etik ihlali tespit edilip, TÜBİTAK Bilim Kurulu kararı ile belirlenmiş sürelerle TÜBİTAK desteklerinden yararlanmama yaptırımını alan kişilere, etik ihlali yaptığı yayınlar için teşvik ödemesi yapılmış ise bu ödeme yasal faizi ile birlikte yaptırım uygulanan kişi tarafından TÜBİTAK’a iade edilir.”

şeklinde düzenlemelerin olduğu görülmüştür.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

Başvuranın iddiaları, idarelerin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat, emsal uygulamalar ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvurunun kabulü ve başvuranın geçmişe dönük akademik teşvik ödeneğinden faizi ile birlikte yararlanmasının sağlanması hususunda gerekli işlemlerin yapılması için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı’na ve İskenderun Teknik Üniversitesi Rektörlüğü’ne tavsiye verilmesi gerektiği yönünde hazırlanan “Tavsiye Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12) Kurumumuza ... tarafından yapılan başvuruda; başvuranın, İskenderun Teknik Üniversitesi tarafından açığa alındığı ve daha sonra 679 sayılı KHK ile ihraç edildiği, devam eden süreçte Cumhurbaşkanlığı OHAL İnceleme Komisyonu kararı üzerine göreve iade edildiği, göreve iadesinden sonra Yükseköğretim Kurulu tarafından Adana Alparslan Türkeş

Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'ne atandığı, açıkta ve ihraçta geçen süresinin 3 yıl 1 ay olduğu, bu süre içerisinde yürütmüş olduğu akademik çalışmalarından dolayı TÜBİTAK tarafından geriye dönük yayın teşvik ücretlerinin ödendiği, ancak İskenderun Teknik Üniversitesi tarafından anılan döneme ilişkin akademik teşvik ücretlerinin ödenmediği, açığa alınma ve ihraç sürecinin kendi iradesi dışında geliştiği iddiasıyla anılan dönemde yapmış olduğu akademik çalışmaların belgelendirilmesi koşuluyla akademik teşvik ücretlerinin faizi ile birlikte ödenmesinin talep edildiği anlaşılmıştır.

13) Kurumumuzca yapılan incelemede;

13.1. Başvuranın İskenderun Teknik Üniversitesi öğretim üyesi kadrosunda görev yapmakta iken 679 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 06.01.2017 tarihinde kamu görevinden çıkarıldığı,

13.2. Ardından Cumhurbaşkanlığı OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından göreve iade edilerek Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ... Fakültesi ... Bölümü ... kadrosuna atandığı ve ...2019 tarihinde göreve başladığı,

13.3. Açıkta ve ihraçta geçen süresinin toplam 3 yıl 1 ay olduğu,

13.4. TÜBİTAK Türkiye Adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) Programı Uygulama Usul ve Esasları kapsamında 09.11.2017 tarih ve ... nolu, 01.12.2017 tarih ve ... nolu, 08.02.2018 tarih ve ... nolu, 02.11.2018 tarih ve ... nolu, 02.11.2018 tarih ve ... nolu, 04.12.2018 tarih ve ... nolu UBYT başvurularının bulunduğu,

13.5. Anılan UBYT başvurularına istinaden 09.09.2019 tarihinde başvurana 832,00 TL, 531,00 TL, 265,50 TL, 1.934,00 TL, 3.868,00 TL ve 550,00 TL olmak üzere 6 adet ödeme yapıldığı,

13.6. Başvuranın İskenderun Teknik Üniversitesi'ne yaptığı başvuruda Akademik teşvik ödeneğinden geçmişe dönük olarak faydalanmak istediği,

13.7. Nitekim kamu görevinden çıkarılmış olduğu süre zarfında 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin Akademik teşvik ödeneği başvurusu yapmasının mümkün olmadığı,

13.8. Ancak Üniversite tarafından söz konusu talebin, Akademik Teşvik Başvuru ve İnceleme Komisyonunun geçmişe yönelik Akademik faaliyetlerine dair değerlendirme yapamayacağından bahisle reddedildiği,

13.9. Anılan red gerekçesi olarak da 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun Ek-4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinin gösterildiği,

13.10. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından da başvuranın açığa alındığı ve ihraç edildiği 3 yıl 1 aylık süre içerisinde her ne kadar akademik faaliyetlerine devam etmiş olsa da fiilen üniversitenin kadrosunda bulunmaması dolayısıyla akademik teşvik ödeneği ödenmesine esas teşkil edecek aylık ve özlük haklarının üniversite tarafından ödeniyor olmaması sebebi ile akademik teşvik ödenmesi hususundaki talebinin yerinde olmadığı değerlendirildiği,

Tespit edilmiştir.

14) Konuyla ilgili yukarıda da yer verilen mevzuata bakıldığında, akademik teşvik ödeneğinden yararlanabilmenin belirli koşullara bağlandığı, başvuranın ise 679 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 06.01.2017 tarihinde kamu görevinden çıkarılması dolayısıyla anılan mevzuatta belirtilen başvuru süreleri içerisinde ve belirtilen usule uygun olarak akademik teşvik ödeneği başvurusu yapmadığı, ancak Cumhurbaşkanlığı OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından göreve iade edilerek Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ... Fakültesi ... Bölümü ... kadrosuna atanıp 26.08.2019 tarihinde göreve başladıktan sonra geçmişe dönük 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin akademik teşvik ödeneği ödenmesi hususunda başvuru yapmış olduğu görülmüştür.

15) Bilindiği gibi 15 Temmuz 2016 tarihinde başlatılan darbe girişimi nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarında çeşitli kadrolarda görev yapmakta iken FETO/PDY terör örgütü ile irtibatı/iltisakı bulunduğu gerekçesiyle kamu görevinden çıkarılan ancak sonrasında yapılan incelemeler neticesinde terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, aidiyeti, iltisak veya bunlarla irtibatı olmadığı tespit edilenler çeşitli kanun hükmünde kararname ile yine doğrudan başka bir idari işlem tesis edilmesine gerek olmadan kamu görevine iade edilmişlerdir.

16) Söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamelerin “İade hükümleri” başlıklı maddelerinde; daha önce çeşitli OHAL kararnameleri ile kamu görevinden çıkarılan ilgililerin kamu görevine iadeleri hususundaki usul belirtilerek; **iade olan kamu görevlileri hakkında anılan OHAL kararnamelerinin tüm hüküm ve sonuçlarının yayım tarihinden itibaren ortadan kalkmış sayılacağı, ilgililerin kamu görevinden çıkarıldıkları tarihten göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal haklarının ödeneceği hüküm altına alınmıştır.**

17) Diğer yandan, 23.1.2017 tarihli ve 29957 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 685 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi uyarınca Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kurulmuştur. Ancak 685 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede ilgililerin göreve iadesi durumunda kamu görevinden çıkarıldıkları tarihten göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal haklarının ödenmesine ilişkin hüküm bulunmaması nedeniyle OHAL Komisyonuna yapılan başvurunun kabulü sonucu kamu görevine iade usulü ile anılan Komisyon kurulmadan önce olağanüstü hal kanun hükmünde kararnameleri ile yapılan iade usulü farklılığını gidermek amacıyla 25.7.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesinde yapılan değişiklik ile *ilgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin kanun hükmünde kararname hükümlerinin, bu fıkırdaki belirtilen kişiler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılacağı bu kapsamda göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakların ödeneceği hüküm altına alınmıştır.*

18) **Bu çerçevede başvuruya konu somut olaya bakıldığında;** her ne kadar başvuran tarafından mevzuatta belirtilen süre ve usule uygun şekilde yapılmış bir akademik teşvik

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

ödeneği başvurusu bulunmasa da bu hususun başvuranın iradesi dışında İdareden kaynaklandığı anlaşılmıştır. Bir diğer ifadeyle başvuranın öncelikle açığa alındığı ve ardından ihraç edildiği dönemde akademik teşvik ödeneği başvurusu yapmamış olmasının *-başvuranın daha sonra göreve iade edildiği hususu da göz önünde bulundurulduğunda-* kendisine yükletilemeyecek sebeplerden kaynaklandığı görülmüştür.

19) Bilindiği gibi hukuk devletinin gereklerinden biri de idarenin hukukla bağlı olması ve hukuka aykırı işlem ve eylemlerinden dolayı kişilere verdiği zararların tazmini olup, Anayasanın 125 inci maddesinde de İdarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu açıkça hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede ülkemizde 15 Temmuz 2016 tarihinde Devletimize ve milletimize karşı başlatılan darbe girişimi nedeniyle kamu düzeni ve güvenliği açısından Anayasanın 120 inci maddesi ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununu uyarınca ülke genelinde olağanüstü hal ilan edilmesine karar verilmiş ve birtakım tedbirler alınmıştır. Devam eden süreçte ise alınan tedbirler nedeniyle idari işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanların mağduriyetlerini gidermek amacıyla ilgililerin kamu görevine dönmesini öngören OHAL KHK'larıyla düzenleme yapılarak, görevine iade edilmesine karar verilenler açısından çıkarılmaya ilişkin Kanun Hükmünde Kararname Hükümlerinin tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılacağı, bu kapsamda göreve başlayanlara kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakların ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

20) Bu doğrultuda, kamu görevinden çıkarılan ancak daha sonra OHAL İnceleme Komisyonunun Kararı ile göreve iade edilen başvuranın kamu görevinden çıkarılmamış olsaydı mevzuatta belirtildiği şekilde akademik teşvik ödeneği başvurusu yapabileceği, anılan başvuruyu yapmamış olmasının kendi kusurundan kaynaklanmadığı, bir başka deyişle kamu görevinde bulunmadığı süreçte başvurudan söz konusu başvuruyu yapmasını beklemenin hayatın olağan akışına uygun olmadığı, bir diğer ifadeyle kendi keyfiyeti dışında bu imkândan mahrum kaldığı, nitekim ihraç edildiği dönemde TÜBİTAK yayın teşvik başvurularının mevcut olması dolayısıyla ödemelerinin yapıldığı dikkate alındığında başvuranın kendi keyfiyeti dışında oluşan külfetin başvurana yükletilemeyeceği, başvuranın mevzuatta belirtilen şartları sağlaması koşuluyla akademik teşvik ödeneğinden yararlandırılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

21) Nitekim Danıştay Birinci Dairesinin Esas No; 1982/112, Karar No: 1982/130 sayılı kararında belirtilen; *"... haklarında tesis edilen göreve son, verme, görevden çekilmiş sayılma ya da benzeri işlemlerin iptali üzerine görevine döndürülenlerin, dava dilekçelerinde aylık ve diğer özlük haklarına ilişkin bir istemde bulunup bulunmadıklarına bakılmaksızın, işlemin tesisi tarihinden sonraki bütün maddi hakların ödenmesi gerektiği"* kararı üzerine 25.2.1983 tarihli 81 Seri Numaralı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde de; Danıştay Kararı doğrultusunda düzenlemeye gidilerek gerek ihtilafların kısa zamanda çözümlenmesi gerekse kurumların boş yere yargı giderlerini ödememeleri bakımından uygulamanın Danıştay Birinci Dairesinin anılan kararı doğrultusunda işlem yapılması gerektiği belirtilmiş olup, bu çerçevede başvurana anılan Tebliği uyarınca da başvuranın görev yapmadığı dönemlere ilişkin akademik teşvik ödeneklerinin ödenmesi gerektiği açıktır.

22) Diğer yandan Kurumumuzun 2019/12302 başvuru numaralı dosyası kapsamında, başvuranın göreve iadesinden sonra kamu görevinden çıkarıldığı döneme ilişkin aile ve çocuk yardımı ödenmesi talebine ilişkin olarak, başvurana, kamu görevinden çıkarıldığı tarihten

göreve başladığı tarihe kadar olan sürece ilişkin olarak mahrum kaldığı mali ve sosyal hakların yasal faiziyle birlikte ödenmesi yönünde yeni bir işlem tesisi için 19.12.2019 tarihli Tavsiye Kararı verilmiştir. Anılan Tavsiye Kararı üzerine ilgili İdare tarafından da Tavsiye Kararı doğrultusunda işlem tesis edilerek gerekli ödemeler yapılmıştır.

23) Başvuranın geriye dönük akademik teşvik ödeneğine ilişkin faiz ödenmesi talebiyle ilgili olarak yapılan değerlendirmede de, her ne kadar göreve iade edilen kamu görevlilerine iade KHK'larında geriye dönük mali hakların ödenmesi yönünde açık hüküm bulunmasına rağmen faize ilişkin bir hüküm bulunmadığı görülmekte ise de, gerek Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru üzerine vermiş olduğu, 07.02.2017 tarih ve 2015/4812 sayılı kararında belirtmiş olduğu; ... *açıkta iken görev iade edilen memura, mali haklarının faiziyle beraber ödenmemesinin mülkiyet hakkının ihlali olduğu* yönündeki değerlendirmesi, gerekse yukarıda sözü edilen Danıştay Birinci Dairesinin Kararında belirtilen "... *dava dilekçelerinde aylık ve diğer özlük haklarına ilişkin bir istemde bulunup bulunmadıklarına bakılmaksızın, işlemin tesisi tarihinden sonraki bütün maddi hakların ödenmesi gerektiği*" şeklindeki hüküm uyarınca başvurana geçmişe yönelik mali haklarının yasal faiziyle birlikte ödenmesi gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

24) **Başvuranın iddiaları, idarelerin açıklamaları, ilgili mevzuat ve emsal uygulamalar çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde;** İskenderun Teknik Üniversitesi tarafından tesis edilen, "... Üniversitemiz tarafından oluşturulan Akademik Teşvik Başvuru ve İnceleme Komisyonu geçmişe yönelik Akademik faaliyetlerine dair değerlendirme yapamayacağından ilgili öğretim üyesinin Akademik Teşvik Ödeneğinden yararlanması uygun görülmemiştir." ifadelerini içeren 21.10.2019 tarih ve E.2656 sayılı ret işleminde hukuka ve hakkaniyete uyarlık olmadığı sonucuna varılmıştır.

B. İYİ YÖNETİM İLKELERİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

25) İyi yönetim ilkelerine 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin, Üniversite tarafından süresinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği; ancak İdarenin, başvurana verdiği gerekçeli cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğinin gösterilmediği, bu nedenle "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" ilkesine uymadığı anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

26) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. Buna göre; ilgili idarenin eylem ve işlemlerine karşı dava açma süresinden arta kalan sürede Hatay İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvurunun **KABULÜ** ile başvuranın geçmişe dönük akademik teşvik ödeneğinden faizi ile birlikte yararlanmasının sağlanması hususunda gerekli işlemlerin yapılması için **YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA VE İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, **YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI VE İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ** tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın, **BAŞVURANA, YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA** ve **İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi